UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Decimis, Primitiis, Et Oblationibus. Titvlvs VIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62915

Visual Library

quantercunque donatis in morte, ſeu mortis articulo in infirmitate donantis, vel dantis, de qua deceſſerit, quomodocunque directè vel indirectè fratribus ipſis, vel aliis pro eisdem, quartam partem (quam auctoritate Apoſtolica taxamus, & etiam limitamus) parœcialibus ſacerdotibus, & eccleſiarum rectoribus, ſeu curatis largiri integrè teneantur. Facturi & curaturi, quòd nec alii, nec aliis, à quibus quarta hujuſmodi minimè deberetur, ad ipſorum fratrum utilitatem vel commodum hujuſmodi fiant relicta, aut in eos taliter data vel donata procedant, ſeu quod in morte, vel ab infirmis hujuſmodi dandum vel donandum fratribus ipſis exiſteret, in eorundem dantium vel donantium ſanitate, ſibi dari vel donari procurent. In quibus per ipſos vitandis eorum intendimus conſcientias onerare: ut ſi (quòd abſit) per fratres ipſos dolo vel fraude, quicquam in hac parte agi fortaſſe contigerit (præter id, quod eos propterea dictis ſacerdotibus, rectoribus, & curatis teneri volumus) etiam diſtricta ratio in extremi judicii examine requiratur ab eis. Vltra portionem autem hujuſmodi, nihil valeant parœciales, rectores, curati, & prælati exigere ſupradicti, neque illis dicti fratres amplius impendere ſint adſtricti, neque ad id, à quoquam poſſint aliqualiter coërceri. Nos etenim (ut in cunctis æqualiter & pacificè favente Domino procedatur) univerſa privilegia, gratias, indulgentias, verbo ſeu ſcripto ſub quacunque forma vel expreſſione, ſeu conceptione verborum, à nobis vel prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus cuicunque ordinum prædictorum conceſſa, necnon conſuetudines, conventiones, ſtatuta & pacta in quantum ſunt præmiſſis, vel alicui præmiſſorum contraria, ea penitus revocamus, vacuamus, caſſamus, & irritamus: quinimò caſſa, vacua & irrita nunciamus, & decernimus nullius prorſus exiſtere firmitatis. Cæterùm univerſos eccleſiarum prælatos cujuſcunque præeminentiæ, ſtatus, vel dignitatis exiſtant, ac ſacerdotes parœciales & curatos, ſive rectores prædictos, præſentium tenore rogamus & hortamur attentè, nihilominusque *a* eis diſtrictè præcipiendo mandamus, quatenus pro divina & Apoſtolicæ ſedis reverentia, prædictos ordines & profeſſores eorum habentes affectu benevolo commendatos, fratribus ipſis non ſe difficiles, graves, duros, aut aſperos, ſed potius favorabiles, propitios, ac benignos, piaque munificentia liberales ſe ſtudeant exhibere: ſic eos in prædicationis officio, & *b* propoſitionibus verbi Dei, ac in omnibus aliis ſupradictis, tanquam cooperatores eorum idoneos, & loborum ſuorum participes prompta benignitate recipiant, ac affectuosè admittere non omittant, ut proinde illis æternæ beatitudinis præmium augeatur, & animarum ſalutis incrementa felicia procurentur. Nec ipſos lateat, quòd ſi ſecus ab eis agi fortaſſe contigerit in hac parte, Apoſtolicæ ſedis benignitas, quæ ordines & profeſſores eosdem ubere favore proſequitur, & gerit in viſceribus charitatis, contra eos non immeritò turbaretur, nec eadem æquanimiter pati poſſet, quin ſuper hoc proviſionis opportunæ remedium adhiberet: ipſaque nihilominus cæleſtis indignatio principis, digna pro meritis rependentis, cujus obſequia fratrum ipſorum ſedulitas curioſa proſequitur, minimè præteriret.

DE DECIMIS, PRIMITIIS, ET OBLATIONIBUS. *c*

TITVLVS VIII.

CAP. I.

Ponit quatuor caſus, in quibus religioſi gravantes, vel fraudantes eccleſias, circa decimas eis debitas, ſi requiſiti per illos, quorum intereſt, non deſiſtunt intra menſem, vel de uſurpatis vel retentis intra duos menſes non fecerint emendam, ſuſpenſi ſunt ab officiis, adminiſtrationibus, & beneficiis: & talia non habentes ſunt excommunicati. Secundus, tertius, & quartus caſus ibi, Seu qui. Ioan. And.

Clemens V. *in concilio Vienenſi.*

Religioſi *a* quicunque, qui novalium aut alias decimas eccleſiis debitas ad eos ex aliqua cauſa legitima non ſpectantes, appropriare ſibi præſumpſerint, aut exquiſitis fraudibus, ſive coloribus uſurpare: Seu, qui de animalibus familiarium & paſtorum ſuorum, vel aliorum etiam animalia ipſa eorum gregibus immiſcentium: ſeu, qui de animalibus, quæ in fraudem eccleſiarum in pluribus locis emunt, emptaque tradunt venditoribus vel aliis ab ipſis tenenda: Seu, qui de terris, quas tradunt aliis excolendas decimam ſolvi eccleſiarum permiſerint, aut prohibuerint: niſi poſt requiſitionem per eos, quorum intererit, ſuper hoc eis factam à præmiſſis deſtiterint intra menſem, aut ſi de iis, quæ contra præmiſſa uſurpare vel retinere præſumpſerint, intra duos menſes damnificatis eccleſiis emendam non fecerint competentem: ſint, & tamdiu maneant ab officiis, adminiſtrationibus & beneficiis ſuis ſuſpenſi, donec deſtiterint & ſatisfecerint, ut ſuperius eſt expreſſum. Quòd ſi religioſi hujuſmodi adminiſtrationes, vel beneficia non habeant, eo caſu, quo alii ſupradicti ſuſpenſionis, ipſi ſententiam excommunicationis incurrant, ante ſatisfactionem condignam nullatenus abſolvendi: privilegiis non obſtantibus quibuſcunque. Cæterùm præmiſſa extendi noluimus ad animalia, quæ per religioſorum ipſorum donatos ſeu oblatos tenentur: dum tamen illi religioſis eisdem cum effectu donaverint, aut obtulerint ſe & ſua.

CAP. II.

Decima beneficiorum alicui conceſſa, ſibi debetur ſecundum taxationem, & de moneta currente: Nec poſſunt collectores propter hoc diſtrahere, vel occupare ornamenta divinis officiis deputata. Ioan. Andr.

Idem *in eodem.*

Si beneficiorum decima cuivis ſimpliciter conceditur ad tempus, ſecundùm taxationem decimæ in illis partibus, in quibus fiet conceſſio, conſuetam, & ad monetam currentem *b* communiter ipſa decima [illegible] poterit & debebit. Nec per collectores *c*, [illegible] ve exactores ipſius decimæ, eccleſiarum [illegible] alia ornamenta divinis officiis deputata [illegible] pignoris vel diſtractionis capi vel recipi volumus nec diſtrahi, ſeu quomodolibet occupari.

DE REGVLARIBVS ET TRANSEVNTIBVS AD RELIGIONEM.

TITVLVS IX.

CAP. I.

Profeſſi ordinum mendicantium, etiam licitè tranſeuntes ad non mendicantes, licet adminiſtrationes habeant, non habent vocem in capitulo, etiam ſi alii de capitulo id concedant: nec deinceps eſſe qui poſſint adminiſtrationes, prioratus, vel officia, etiam tanquam vicarii: nec pro ſe vel aliis animarum curam gerere: & irritat contra factum. ultimò ponit caſum exceptum. Ioan. And.

Clemens V. *in concilio Vienenſi.*

a *Al. ita: nihilominus eis diſtrictè præcipiendo mandantes, &c.* b *Al. & propoſitionis.* c *In antiq. cod. etiam impreſſis deſunt hæc tria verba: primitiis & oblationibus.*

a *Vide Conc. Trid. ſeſſ. 25. de reform. c. 12.* b *Vide Geminianum conſil. 137. & Albertum Brunum conſil. 98.* c *De poteſtate collectorum, & ſubcollectorum, & an debeat conſtare per literas vi[illegible] de Rotam deciſ. 266. in novis.*

Vt